

Notat fra møde H09 om opstartsmøder hos Strunge Jensen Rådgivende Ingeniører d. 16/9 2015

Oplæg om opstartsmøder

Vi startede med oplæg fra Ib Stejlborg fra Strunge Jensen omkring opstartsmøder:

- Kravet om opstartsmøder kom ind i bek. 117 i 2013
- Opstartsmøder skal bruges som redskab i introduktionen på byggesagen
- Krav til deltagelse i opstartsmøder står beskrevet i PSS
- Hvis entreprenøren ikke deltager i opstartsmøde, så er det beskrevet i PSS, at arbejdet ikke kan opstartes. Sanktionen er afklaret med bygherre på forhånd
- Der skal skelnes mellem bygherrens pligt til opstartsmøder og arbejdsgiverens pligt til at instruere deres medarbejdere. Mange bygherrer kræver sikkerhedsintroduktion til alle håndværkere.
  - o Strunge Jensen vælger, at alle håndværkere skal have sikkerhedsintro, og det er bygherrerne med på
  - o Strunge Jensen har håndværker-ID kort, dels for at gøre det synligt, hvem der har været på sikkerhedsintro, dels at de har noget at gøre på byggepladsen. Der gives fysiske klip i kortet, hvis reglerne ikke følges
  - o Strunge Jensen afholder også sikkerhedsintro for rådgivere, fagtilsyn mm, som også skal bære ID-kort
  - o Der var snak om, at kortet også kan bruges til registrering af gennemførte lovpligtige kurser
  - o Strunge Jensen beder om underskrift fra deltagerne på, at de har modtaget og forstået sikkerhedsintroduktionen.
- Der skal holdes flere opstartsmøder løbende, efterhånden som der kommer flere arbejdsgivere på pladsen. Det kan være en god ide at få samlet flere arbejdsgivere, hvis det kunne lade sig gøre. Der kan desuden være behov for supplerende informationer til arbejdsgiverne i løbet af byggesagen
  - o Strunge Jensen kræver i udbuddet betaling, hvis entreprenøren ikke overholder frist for at indmelde arbejdstagere, og der dermed bliver behov for ekstra afholdte opstartsmøder. Men så er der også en fleksibilitet
- Opstartsmødet skal omhandle de regler, som er særlige for pladsen
- Det er en god ide med en dagsorden eller huskeliste, så der er ensartethed i introduktionen
- Det er vigtigt, at koordinatoren får præciseret i ydelsesbeskrivelse, så der er honorar til opstartsmøder, også selv om der skal afholdes mange i løbet af byggeperioden
- Koordinatoren skal holde fast i afholdelse af opstartsmøder i hele byggeperioden og også i forhold til underentreprenører
- Strunge Jensen kræver tolk i udbuddet, hvis der er håndværkere, som ikke taler dansk. Man kan ikke få lov at arbejde på pladsen, hvis der ikke er en på pladsen, som kan dansk. Mødereferater mm skal gennemgås for den udenlandske arbejdskraft.
- Sanktionsmulighederne skal skrives ind i udbudsmaterialet og anvendes.

Diskussion om opstartsmøder

Efterfølgende havde vi en diskussion og erfaringsudveksling om opstartsmøder.

Dagsorden

- De fleste koordinatører har en dagsorden, som de går efter
- Koordinator skal også kontrollere om arbejdsgiverne anvender forebyggelsesprincipper. Det kan ske via snak om APV. Man kan også bruge opstartsmødet til at følge op på skriftlig vurdering af særligt farligt arbejde og få dialog omkring det. Bede om at sende på forhånd
- Kan bruge Byggeriets Sikkerhedsplayer (<http://www.bar-ba.dk/om-bar-ba/film>) til at sammenstykke præsentation med film og foto
- Afklaring af fællesområder og fælles sikkerhedsforanstaltninger, grundlaget ligger i PSS
- Præsentere de særlige forhold for pladsen
- Skal fange på opstartsmødet hvad der vil være af særligt farligt arbejde og andre særlige forhold, så man kan aftale, hvordan man forholder sig. Hvis det ligger langt inde i byggeperioden, så kan man aftale, hvornår man tager fat i det.

Praktiske forhold

- Skal holdes inden arbejdsgiveren kommer på pladsen, men godt hvis deltagerne kender lidt til byggesagen. Man kan også bruge sikkerhedsmøder som en slags opfølgning
- Der var god erfaring med at holde opstartsmøder på pladsen, så man kan se forholdene
- Inviterer til større møder i starten af byggesagen
- Der var eksempel, hvor man holder opstartsmøder i forlængelse af sikkerhedsmøder
- Det er vigtigt at få afholdt opstartsmøder med både store og små virksomheder, da de kan have samme risici
- Det kan være en ide, at arbejdsmiljøkoordinator (P) deltager på opstartsmødet
- Godt hvis arbejdsmiljøkoordinator også deltager på projektgennemgangsmøderne, så man allerede tidligt får arbejdsmiljø ind. Man kan evt. integrere opstartsmødet i projektgennemgangsmødet
- Kan være godt at have byggeleder med, da der er grænseflader til økonomi. Eksempel hvor arbejdsmiljøkoordinator inviterer byggeleder til alle møder, men hvis han ikke kommer, så har arbejdsmiljøkoordinatoren lov at sætte tingene i gang.

Reaktioner fra Arbejdstilsynet

- Der er ikke oplevet reaktioner fra AT i forhold til opstartsmøder

Bundgrænsen og antal

- Eksempel hvor koordinator forholdt sig til udbudstidsplan og faserne heri ved vurdering af antal opstartsmøder til prissætning af ydelsen.
- Eksempel hvor man har en bundgrænse på 1 dags arbejde, før man kræver deltagelse i opstartsmøde. Andre mente, at det afhænger af typen af arbejde, som vedkommende skal udføre. Derfor er der nogle, som aftaler fra gang til gang, om de enkelte skal deltage i opstartsmøde. Ved kortvarige opgaver er der også nogle, som gennemfører opstartsmødet på mail og/eller telefon

Hvordan skaber man et godt opstartsmøde?

- Det er arbejdsmiljøkoordinatoren, som skal holde mødet, både signalværdi og lovmæssigt. Arbejdsmiljøkoordinatoren skal vise, at arbejdsmiljøet er prioriteret. Derfor kan det være problematisk, hvis man lader fx hovedentreprenøren afholde mødet på vegne af arbejdsmiljøkoordinatoren
- Man skal holde sig for øje, hvad formålet med opstartsmødet er, nemlig forventningsafstemning om arbejdsmiljøarbejdet
- Opstartsmødet skal skabe dialog og ændring af mindset
- Den fælles forventningsafstemning kan føre til justering i arbejdsgiveres APV'er og bygherrens PSS efter opstartsmøder. Der skal ske afklaring af konkrete forhold
- Kan give mening at invitere nuværende arbejdsgivere på pladsen med til opstartsmøde for at skabe dialog
- Arbejdsmiljøkoordinator kan invitere bygherren med, så denne viser, at arbejdsmiljø er vigtigt. Eksempel hvor bygherren introducerer arbejdsmiljøkoordinator på mødet som den, som de har valgt til at varetage arbejdsmiljøarbejdet
- Man kan koble opstartsmøder med events, fx pølsegilde
- Eksempel hvor Byggeriets Arbejdsmiljøbus er inviteret med til opstartsmøde som oplægsholder
- Det kan være en god ide at holde nogle temamøder, fx om bly som supplement til opstartsmøderne
- Godt hvis man kan skabe et socialt aspekt under mødet, fx kage eller frokost
- Det kan være godt med gående opstartsmøder, da det gør dem mere effektive og konkrete, men det kan være praktisk svært, hvis der er mange deltagere

Andre diskussioner

- Kan vi få mere fokus på det positive end sanktionerne, fx evalueringer? Vi havde en snak om fordele ved anvendelse af bod og bonus. Det kan være værkøjer, som giver koordinatoren en ledelsesmæssig opbakning. Det skal være tydeligt beskrevet i udbudsmaterialet
- Der var en snak om, hvad det betyder, hvor ofte koordinatoren er på pladsen.
- Der skal det samme til for at skabe gode sikkerhedsmøder som gode opstartsmøder. Eksempel hvor sikkerhedsmøderne holdes gående. Eksempel hvor der er en pragmatisk tilgang til, hvem der deltager på sikkerhedsmødet, mest vigtigt at det er en på pladsen, men også at deltagerne har beslutningskompetence. Sikkerhedsmødet må ikke blive rene gentagelser

Andre emner til de næste møder

- PSS vs. Byggesagsbeskrivelse
- Brug af positive incitamenter i arbejdsmiljøarbejdet: Bonus og bod
- Sikkerhedsmøder

Næste møde

Onsdag d. 9. december kl. 13-16 hos COWI om sikkerhedsrunderinger